

OM SYKEPLEIESTUDENTERS ANSVAR I FORBINDELSE MED LEGEMIDDELHÅNTERING

Formålet med legemiddelhåndteringsforskriften er å bidra til å sikre riktig og god legemiddelhåndtering. Dette oppnås ved å organisere tjenesten på en måte som sikrer at riktig pasient får riktig legemiddel, i riktig dose, til riktig tid og på riktig måte. En slik organisering krever blant annet nødvendig og tilstrekkelig kompetanse og opplæring, tydelig rolle- og ansvarsfordeling, gode prosedyrer og rutiner, samt kontroll og tilsyn.

Legemiddelhåndteringsforskriften regulerer legemiddelhåndtering som ledd i helsehjelpen og omfatter all håndtering av legemidler i den offentlige og private helse- og omsorgstjenesten, samt all håndtering av legemidler som utføres av helsepersonell. Dette betyr at bestemmelsene gjelder for både private og offentlige virksomheter som yter helsehjelp. Forskriften har derfor samme virkeområde som følger av [helsepersonelloven § 2 \(lovdata\)](#).

Helsepersonell: «Personell som definert i lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell mv. § 3 første ledd nr. 1 til nr. 3.» Alt personell i helse- og omsorgstjenesten som utfører helsehjelp herunder oppgaver innen legemiddelhåndtering, faller inn under definisjonen helsepersonell, uavhengig av om de har autorisasjon eller ikke. Se veiledning til definisjon av helsepersonell i [helsepersonelloven med kommentarer](#).

Delegering: Å overlate til en underordnet å treffe beslutninger med rettsvirkninger på virksomhetens vegne. Den som delegerer beholder ansvaret sitt og sin overordnede beslutningsmyndighet, både til å kalle tilbake delegert fullmakt, og til å gi instruks om hvordan den tildelte oppgaven/beslutningsmyndigheten skal utøves. Delegering kan skje ved instruks, eller ved beslutning om delegering, for eksempel i form av delegeringsvedtak eller delegeringsreglement. Se kapittel 4 for [veiledning om virksomhetsleder og delegering av oppgaver](#).

Dette rundskrivet erstatter rundskriv IS-7/2015 (Legemiddelhåndteringsforskriften med kommentarer). Rundskrivet gir veiledning om og eksempler på hvordan krav i [forskrift om legemiddelhåndtering for virksomheter og helsepersonell som yter helsehjelp av 3. april 2008 nr. 320 \(lovdata.no\)](#) kan etterleves.

Helsebiblioteket: Legemiddelhåndtering. <https://www.helsebiblioteket.no/innhold/rundskriv/legemiddelhandtering#om-rundskrivet>

Legemiddelhåndtering er en delprosess i pasientens helhetlige behandling. Legemiddelhåndteringsforskriften definerer legemiddelhåndtering som «enhver legemiddelrelatert oppgave som utføres fra legemidlet er ordinert eller rekvirert til det er utdelt eller eventuelt kassert». Dette inkluderer ordinering og oppfølging av legemiddelbehandlingen.

Prosess for legemiddelhåndtering jfr. <https://www.helsebiblioteket.no/innhold/rundskriv/legemiddelhandtering#definisjoner-og-prosess-for-legemiddelhandtering-3-prosess-for-legemiddelhandtering>

Det forventes at studenten setter seg inn legemiddelhåndteringsforskriftens formål og virkeområde. Forholder seg til oppgaver/beslutningsmyndighet delegert fra virksomhetsleder.

Opgaver innen legemiddelhåndtering kan være knyttet til:

- Holdbarhet og oppbevaring
- Istandgjøring skal gjøres med utgangspunkt i ordinering
- Aseptisk arbeidsteknikk ved tilsetninger
- Sikrer forsvarlig bytte mellom byttbare legemidler
- Legemiddelutregning
- Merke istandgjort legemiddel (pasientens identitet, legemiddelets navn og virkestoff, styrke på legemiddelet, dose, eventuelle andre nødvendige opplysninger for sikker håndtering
- Kunnskaper om bivirkninger
- Internkontroll og dokumentasjon.

PROGRESJONSPLAN FOR STUDENTENES LEGEMIDDELHÅNDTERING I PRAKSIS:

<p>Praksis i sykehjem/kommunal institusjon</p>	<p>Studenten skal gjøre seg kjent med legemidlene til sine pasienter. Det innebærer å gjøre seg kjent med virkning, bivirkninger, administrasjonsmåte, holdbarhet og oppbevaring, vanlig dosering og ev. interaksjoner. Sammen med sykepleier kan studenten gjøre i stand og dele ut legemidler til en gruppe pasienter. Studenten skal sammen med sykepleier observere og dokumentere virkning og ev. bivirkninger. Ved istandgjøring må studenten kunne regne ut mengde og/eller dose.</p>	<p>Praksis i psykisk helsearbeid</p>	<p>Studenter som synliggjør kunnskap og ferdigheter i medikamenthåndtering overfor veileder i praksis, <u>kan</u> få tillatelse til å dele ut medikamenter fra dosett og multidose. Ved administrering av evt. medikamenter skal dette <u>alltid</u> tas opp med veileder. Virksomhetsleder eller tilsvarende ansvarsperson på praksisstedet kan gi studenten tillatelse til dette. Tillatelsen skal være skriftlig og angi hva studenten har tillatelse til.</p>
<p>Medisinske eller kirurgiske spesialiteter. 1. praksisperiode</p>	<p>Studenten skal gjøre seg kjent med de vanligste legemiddelgrupper innen praksisområdet. Under veiledning av sykepleier kan studenten gjøre i stand legemidler til pasienter. Etter at legemidlene er kontrollert kan studenten dele ut disse, observere og dokumentere virkning og evt. bivirkninger, alt under veiledning av sykepleier. Sykepleier må være til stede når studenten skal adm. legemidler som skal gis iv eller via sentralt venekateter.</p>	<p>Praksis i hjemmetjenesten</p>	<p>Studenten kan gjøre i stand og dele ut legemidler til pasienter dersom sykepleier er lett tilgjengelig for veiledning (pr. tlf). Virksomhetsleder gir studenten skriftlig tillatelse til dette.</p>
<p>Medisinske eller kirurgiske spesialiteter. 2. praksisperiode</p>	<p>Studenten skal gjøre seg kjent med de vanligste legemiddelgrupper innen praksisområdet. Under forutsetning av at sykepleier er lett tilgjengelig kan studenten gjøre i stand legemidler og dele ut disse dersom de er kontrollert. Sykepleier må være til stede når studenten skal adm. legemidler som skal gis iv eller via sentralt venekateter</p>		